

**MINISTERUL EDUCAȚIEI
ȘI CERCETĂRII
AL REPUBLICII MOLDOVA**

**AGENȚIA NAȚIONALĂ
PENTRU CURRICULUM ȘI
EVALUARE**

Raionul

Localitatea

Instituția de învățământ

Numele, prenumele elevului

TESTUL Nr. 2

ISTORIA ROMÂNILOR ȘI UNIVERSALĂ

**TEST PENTRU EXERSARE
CICLUL LICEAL**

Profil umanist

februarie, 2025

Timp alocat: 180 de minute

Rechizite și materiale permise: *pix cu cerneală albastră.*

Instrucțiuni pentru candidat:

- Citește cu atenție fiecare item și efectuează operațiile solicitate.
- Lucrează independent.

Îți dorim mult succes!

Punctaj acumulat _____

SUBIECTUL I (24 puncte)

Studiază sursele și realizează sarcinile propuse.

SURSA A.

„Bilanțul *New Deal*-ului este încă ambiguu: rezultatele imediate au fost spectaculoase doar în sensul că au redat speranța refacerii economice și au repornit un motor economic complet blocat. Pe termen lung, deși criza a fost depășită tot datorită mecanismelor capitaliste clasice și conjuncturii internaționale, se poate afirma că depresiunea economică în ansamblul ei și politica lui Roosevelt au condus la abandonarea totală a liberalismului clasic și la introducerea unor instrumente de siguranță cu mult mai eficiente precum și a unei preocupări reale pentru protecția socială. În același timp *New Deal*-ul a marcat o transformare profundă în evoluția societății americane: ingerința guvernului federal în domenii rezervate tradițional inițiativei private a permis deplasarea centrului motor al economiei americane de la Wall Street (locația din New York a bursei și celor mai importante bănci americane) la Washington, iar Statul Bunăstării Sociale a însemnat și o dezvoltare fără precedent a puterii prezidențiale”.

(Bogdan Antoniu, Alin Matei, *Politică și societate în secolul XX*, 2007, p. 93-94)

SURSA B.

„Prin *New-Deal*-ul său, Roosevelt, după cum o spunea chiar el, „a salvat sistemul profitului privat și libera întreprindere”. Principalele capitole ale „New-Deal-ului” erau: a) reorganizarea și relansarea sectoarelor fundamentale de activitate – băncile, industria, energia electrică și transporturile; b) relansarea economiei americane pe piața mondială (...); c) realizarea unui nou compromis social prin impunerea unui ansamblu de reforme (...). Față de situația catastrofală din timpul crizei, *New-Deal*-ul, chiar dacă nu a reușit relansarea complicatului mecanism de acumulare al economiei americane, a reușit însă stoparea creșterii șomajului și diminuarea lui, amplificarea salariilor reale, contracte colective de muncă în numeroase domenii etc.”

(Dan Popescu, *Cataclisme economice care zguduie lumea: geneză, evoluții, pronosticuri*, în: Transilvania, nr. 2, 2009, p. 72)

Nr.	Item	Punctaj	
1	Explică, în baza surselor, termenul <i>depresiune economică</i> . 	L 0 1 2 3	L 0 1 2 3
2	Determină, în baza surselor, două domenii economice reformate prin <i>New Deal</i> . 	L 0 1 2	L 0 1 2
3	Apreciază în baza surselor și a cunoștințelor obținute anterior, esența <i>New Deal-ului</i> . 	L 0 1 2 3 4 5	L 0 1 2 3 4 5
4	Compară opiniile expuse de autori, cu privire la consecințele aplicării <i>New Deal-ului</i> în SUA. Argumentează răspunsul cu trimitere la surse. 	L 0 1 2 3 4 5 6 7	L 0 1 2 3 4 5 6 7
5	Exprimă-ți argumentat opinia cu privire la rolul reformelor economice, în depășirea crizelor social-economice în societatea contemporană. 	L 0 1 2 3 4 5 6 7	L 0 1 2 3 4 5 6 7

SUBIECTUL al II-lea (20 de puncte)

Studiază sursa și realizează sarcinile propuse.

„Din momentul urcării Elisabetei pe tronul Angliei, populația va fi în continuă creștere, totodată va crește și importanța burgheziei (a patronilor de mici fabricuțe de textile, lână, sticlărie, a meșterilor și armatorilor, proprietarii de corăbii) și mai mult decât atât...importanța corsarilor englezi, adică a marinarilor ce navigau spre Africa de Vest și America de Sud, având o licență de la Regina Elisabeta I (1558-1603), act ce le permitea să atace corăbiile spaniole ce veneau din aceleași zone (îndreptându-se spre Madrid), pline cu sclavi africani, lingouri de aur și argint, diamante, piper, zahăr, nușoară și alte condimente, cu scopul de a le jefui și deposeda de aceste bogății și în același timp, de a-și testa rezistența și forța corăbiilor construite pe docul din Chatham (cartier din vestul Londrei, unde se afla șantierul naval al Regatului Angliei la acea vreme), aceste prime raiduri maritime fiind misiunile ce vor duce la apariția puternicei flote pe care Imperiul Britanic o va etala mai târziu, în secolele XVII-XVIII, când va ajunge să stăpânească America de Nord și India.”.

(Teofil Teluca, *Francis Drake - Istoria primului corsar englez înnobilit*,

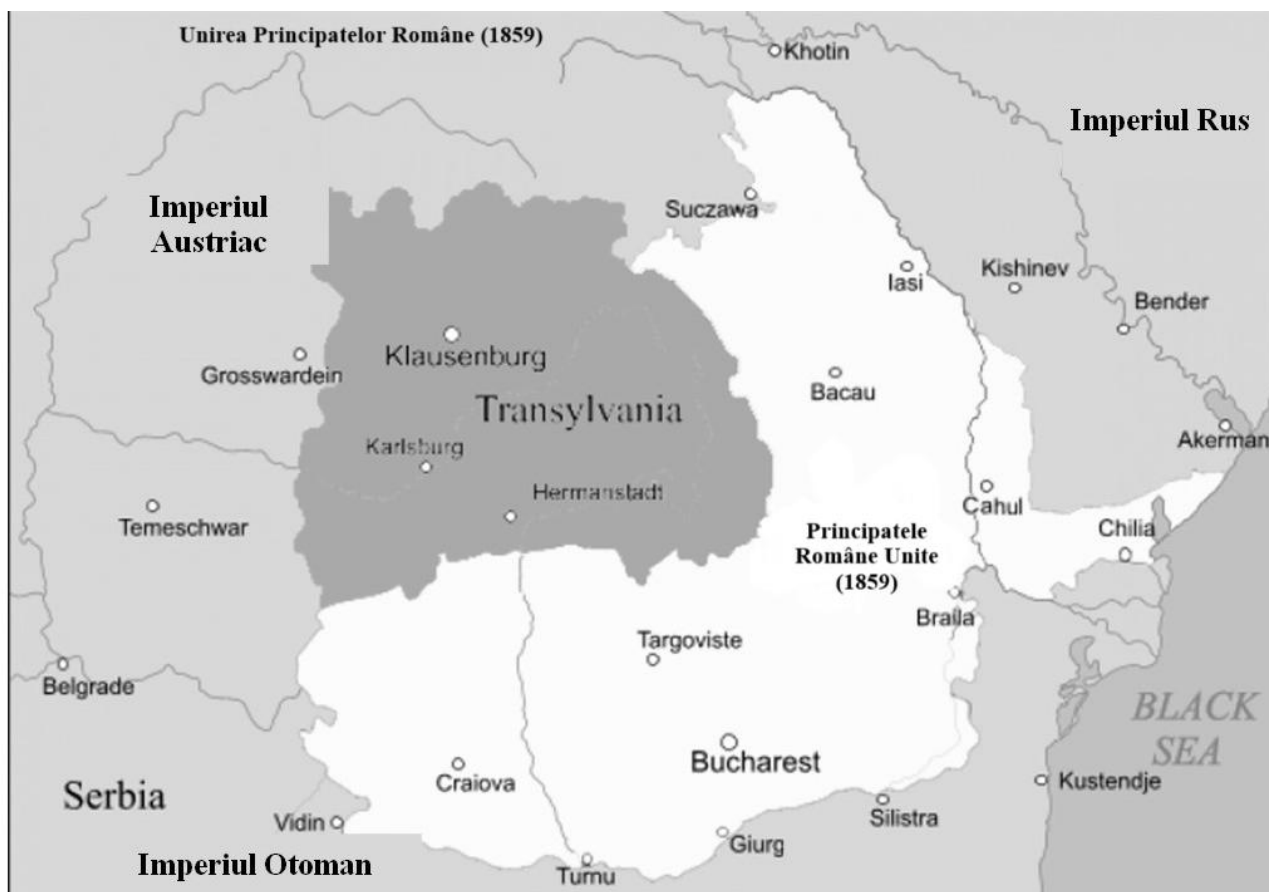
în: <https://historia.ro/sectiune/portret/francis-drake-istoria-primului-corsar-englez-2276270.html>)

Nr.	Item	Punctaj	
1	Identifică în sursă două continente unde navigau marinarii englezi pe timpul Elisabetei I. 	L	L
		0	0
		1	1
		2	2
2	Enumeră două realizări ale Elisabetei I în domeniul social, reflectate în sursă. 	L	L
		0	0
		1	1
		2	2
3	Determină opinia autorului referitor la relațiile dintre englezi și spanioli în perioada guvernării Elisabetei I. Argumentează răspunsul cu trimitere la sursă și la cunoștințele obținute anterior. 	L	L
		0	0
		1	1
		2	2
		3	3
		4	4
		5	5
4	Formulează direcțiile politicii externe promovată de Elisabeta I. Argumentează răspunsul cu trimitere la un fapt istoric. 	L	L
		0	0
		1	1
		2	2
		3	3
		4	4

5	Apreciază rolul Elisabetei I în istorie. Argumentează răspunsul. 	L 0 1 2 3 4 5 6	L 0 1 2 3 4 5 6

SUBIECTUL al III-lea (21 puncte)

Studiază harta și realizează sarcinile propuse.

Nr.	Item	Punctaj	
1	Numește un eveniment istoric pentru care, harta propusă, servește ca sursă de informare. Argumentează răspunsul cu trimitere la hartă și la cunoștințele obținute anterior.	L 0 1 2 3 4 5 6 7	L 0 1 2 3 4 5 6 7
2	Determină poziția Marilor Puteri europene în realizarea evenimentului prezentat pe hartă. Argumentează răspunsul cu trimitere la hartă și la cunoștințele obținute anterior.	L 0 1 2 3 4 5 6 7	L 0 1 2 3 4 5 6 7
3	Elaborează, în baza hărții și a cunoștințelor obținute anterior, consecințele politice a evenimentului reprezentant pe hartă.	L 0 1 2 3 4 5 6 7	L 0 1 2 3 4 5 6 7

SUBIECTUL al IV-lea (35 de puncte)

Studiază sursele A-C.

Sursa A. „Nobilii, urmașii vechii aristocrații tribale getice erau acei *tarasbotes* sau *pileati*, din rândurile cărora se alegeau atât regele cât și sacerdoții - și în primul rând marele preot. Nobilii - șefii de triburi, de ginți, de mari familii - erau desigur și căpetenii militare și mari proprietari funciari. [...] A doua categorie sau clasă socială principală o formau oamenii de rând, *comati* sau *capillati*; o clasă constituită din oameni liberi (cel puțin din punct de vedere legal) și având deci anumite drepturi. Era masa producătorilor de bunuri materiale, constituită din țărani, lucrători agricoli și în mine, păstori, meșteșugari și negustori, era clasa care se afla într-o situație de dependență, de aservire față de nobilimea militară, muncind alături de sclavi pe pământurile și la curțile fruntașilor”.

(Ovidiu Drâmba, *Istoria culturii și civilizației*, București, 1985, Editura Științifică și Enciclopedică, p. 792-793)

Sursa B. „Urmele lăsate de către faurii daci sunt numeroase, cercetările arheologice ale ultimului secol completând tabloul general al siderurgiei dacice, cu toate ramurile ei, iar imaginea de ansamblu arată o castă profesională capabilă să asigure societății care a generat-o, toate produsele de metal necesare. Între aceste produse, armele au fost nu doar numeroase și de bună calitate, ci și necesare, cerute fiind atât de aristocrația războinică, cât și de către restul populației, dacă ținem seama de realitățile militare și politice ale epocii.”

(Cătălin Borangic, *Făuritorii de arme. Metalurgia nord-dunăreană între specializare și necesitate* (sec.al V-lea î. Hr., -sec.al II-lea), în www.encyclopedia-dacica.ro.)

Sursa C. „Geto-dacii au avut cunoștințe de medicină, astronomie, matematică, botanică etc. Platon, în *Dialogurile* sale, amintește despre maniera superioară a medicilor traci, în comparație cu cei greci, de a trata bolile. Medicul grec Dioscoride a transmis o listă de 42 de plante medicinale, sub denumirea lor dacică, plante folosite de geto-daci, cărora le cunoșteau proprietățile curative. Cunoștințele medicale ale dacilor sunt confirmate și prin descoperirile arheologice. Sanctuarele dacilor, în mare parte distruse de romani, și, îndeosebi, altarul de andezit din incinta sacră de la Sarmizegetusa poate reprezenta o confirmare a cunoștințelor astronomice ale acestora. Religia lor este un argument al concepțiilor filosofice despre viață, iar obiceiurile juridice sunt rezultatul profilului moral al strămoșilor noștri daci”.

(Elena T. Danciu, Anca I. Dușcă, *Spiritualitatea geto-dacilor – între adevăr și legendă*, p. 142, în <https://drept.ucv.ro/RSJ/images/articole/2008/RSJ3/15Danciu.pdf>)

Utilizează sursele și cunoștințele obținute anterior pentru a redacta, într-o pagină, un eseu la tema:

Societatea geto-dacilor se înscrie în rândul civilizațiilor antice?

În textul tău:	Punctaj	
formulează argumente relevante (cel puțin trei), corecte din punct de vedere științific, pentru a-ți susține opinia referitoare la tema propusă;	L 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10	L 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10
formulează relații de cauză-efect (cel puțin două);	L 0 1 2 3 4 5 6	L 0 1 2 3 4 5 6
integrează critic informațiile din sursele propuse;	L 0 1 2 3 4	L 0 1 2 3 4
plasează în timp și spațiu evenimente/ procese/ fenomene istorice;	L 0 1 2 3 4	L 0 1 2 3 4
menționează o personalitate istorică care a contribuit la evenimentele/ procesele descrise;	L 0 1 2	L 0 1 2
expune ideile în baza unui plan logic care să includă introducerea, cuprinsul, concluzia;	L 0 1 2 3 4 5 6 7	L 0 1 2 3 4 5 6 7
utilizează corect limbajul istoric.	L 0 1 2	L 0 1 2

